

מסכת דמאי

פרק ו

א. המקביל שדה מישראל, מן הנכרי ומן הכותי, יחלק לפניהם. החוכר שדה מישראל, תורם ונותן לו. אמר רבי יהודה, אימתי, בזמן שנתן לו מאותה השדה ומאותו המין, אבל אם נתן לו משדה אחרת או ממין אחר, מעשר ונותן לו:

ב. החוכר שדה מן הנכרי, מעשר ונותן לו. רבי יהודה אומר, אף המקביל שדה אבותיו מן הנכרי, מעשר ונותן לו:

ג. כהן ולוי שקבלו שדה מישראל, כשם שחולקין בחליו כן חולקין בתרומה. רבי אליעזר אומר, אף המעשרות שלהן, שעל מנת כן באו:

ד. ישראל שקבל מכהן ומלוי, המעשרות לבעלים. רבי ישמעאל אומר, הקרפני שקבל שדה מירושלמי, מעשר שני של ירושלמי. וחקמים אומרים, יכול הוא הקרפני לעלות ולאכלו בירושלים:

ה. המקבל זיתים לשמן, כשם שחולקין בחליון כך חולקין בפרומה. רבי יהודה אומר, ישראל שקבל מכהן ומלוי זיתים לשמן למחצית שזכר, המעשרות לבָּעָלִים:

ו. בית שמאי אומרים, לא ימכר אדם את זיתיו אלא לחבר. בית הלל אומרים, אף למעשר. וצנועי בית הלל היו נוהגין כדברי בית שמאי:

ז. שנים שבעצרו את פרמיהם לתוך גת אחת, אחד מעשר ואחד שאינו מעשר, המעשר מעשר את שלו, וחלקו בכל מקום שהוא:

ח. שנים שקבלו שדה באריסות, או שירשו או שנשתתפו, יכול הוא לומר, טל אתה חטים שבמקום פלוני ואני חטים שבמקום פלוני, אתה יין שבמקום פלוני ואני יין שבמקום פלוני. אבל לא יאמר לו, טל אתה חטים ואני שעורים, טל אתה יין ואני אטל שמן:

ט. חבר ועם הארץ שירשו את אביהם עם הארץ, יכול הוא לומר לו, טל אתה חטים שבמקום פלוני ואני חטים שבמקום פלוני, אתה יין שבמקום פלוני ואני יין שבמקום פלוני. אבל לא יאמר לו, טל אתה חטים ואני שעורים, טל אתה הלח ואני אטל את היבש:

י. גר וגוי שירשו את אביהם גוי, יכול הוא לומר, טל אתה עבודה זרה ואני מעות, אתה יין ואני פרות. ואם מושבאו לרשות הגר,

יא. הַמוֹכֵר פְּרוֹת בְּסוּרְיָא, וְאָמַר מִשָּׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵן, חֵיב לַעֲשׂוֹר. מַעֲשָׂרֵין הֵן, נֶאֱמָן, שֶׁהִפָּה שְׂאֵסֵר הוּא הִפָּה שְׁהֲתִיר. מִשָּׁלִי הֵן, חֵיב לַעֲשׂוֹר, מַעֲשָׂרֵין הֵן, נֶאֱמָן, שֶׁהִפָּה שְׂאֵסֵר הוּא הִפָּה שְׁהֲתִיר. וְאִם יָדוּעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׂדֵה אֶחָד בְּסוּרְיָא, חֵיב לַעֲשׂוֹר:

יב. עַם הָאָרֶץ שְׂאֵמַר לְחֵבֵר, קֹחַ לִי אֶגְדַּת יֶרֶק, קֹחַ לִי גִלְסָקוֹן אֶחָד, לוֹקֹחַ סֶתֶם וּפְטוּר. וְאִם אָמַר, שְׁלִי זֶה, וְזֶה שֶׁל חֵבֵרִי, וְנִתְעָרְבוּ, חֵיב לַעֲשׂוֹר, וְאִפְלוּ הֵן מֵאָה: